

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ІМ. О. М. МАРЗЄЄВА НАМН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

*ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ НАУКОВО–ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
до 140-річчя з дня народження О.М. Марзєєва
(дев'ятнадцяті марзєєвські читання)
Випуск 23*

19 жовтня 2023 р.
м. Київ

глибленої навчальної підготовки і, отже, мають передбачати запровадження заходів профілактичного змісту, у центрі яких перебувають питання збереження здоров'я студентства.

ГІГІЄНІЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРИДАТНОСТІ УЧНІВ І СТУДЕНТІВ СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сергета І.В.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця

До числа нагальних проблем сучасної профілактичної медицини, і, в першу чергу, гігієнічної науки, які потребують всебічного поглибленого аналізу та адекватного розв'язання, необхідно віднести проблеми збереження і зміцнення здоров'я, підвищення рівня соціальної і професійної дієздатності молоді, яка отримує певні професійні знання, засвоює певний фах, здобуває певну виробничу кваліфікацію в конкретній галузі промислового виробництва або сільського господарства. Така ситуація зумовлює пошук ефективних та адекватних вимогам сьогодення шляхів і методів оптимізації процесів формування високої професійної придатності учнів і студентів, в центрі яких знаходиться наукове обґрунтування гігієнічних основ активного формування критеріальних професійно-значущих психофізіологічних функцій та особливостей особистості, покращання стану здоров'я і адаптаційних можливостей організму та підвищення рівня професійної успішності учнів і студентів, що здобувають певні виробничі спеціальності, і, отже, визначає суттєву потребу в глибокому удосконаленні профорієнтаційної роботи, особливо в умовах властивих для теперішнього часу, і, передусім, в умовах глобалізації та посилення конкуренції у світовому економічному просторі.

В зв'язку з цим як пріоритетні та актуальні, такі, що мають суттєву наукову новизну і практичну значущість, слід відзначити наукові дослідження, в центрі яких перебувають питання наукового обґрунтування гігієнічних принципів формування високої професійної придатності учнів і студентів сучасних закладів професійної освіти.

Отримані в ході проведених, впродовж останніх десятиліть, досліджень результати дозволили як встановити ступінь психофізіологічної готовності організму учнів і студентів до успішного виконання професійної діяльності, так і обґрунтувати індивідуальні стратегії застосування засобів професійно-прикладної фізичної підготовки та заходів психогігієнічної корекції відхилень, що були виявлені.

Запропонована методика надає можливість визначити рівень психофізіологічної готовності організму учнів і студентів до успішного виконання професійної діяльності як окремого юнака, так і учнівського або студентського колективу загалом, об'єктивно оцінити зрушення його критеріальних показників в динаміці професійного навчання, своєчасно корегувати імовірні відхилення від природного перебігу процесів професійного становлення, планувати та запроваджувати індивідуальні стратегії підвищення функціональних можливостей організму, які психофізіологічних функцій і особливостей особистості.

Загалом, результати, одержані в ході виконання наукової роботи переконливо засвідчують той факт, що до числа основних провідних принципів адекватного формування високої професійної придатності учнів і студентів сучасних закладів професійної освіти необхідно віднести:

- урахування особливостей процесів формування психофізіологічних функцій та особливостей особистості дівчат і юнаків, що зумовлені віком, у природних умовах здійснення навчально-значущої професійно-орієнтованої діяльності;
- моніторинг особливостей процесів соціально-психологічної, психофізіологічної та психічної адаптації учнів і студентів до умов навчальної та виробничої діяльності в умовах перебування в закладах професійної освіти;
- організацію оптимального рухового режиму та здійснення корекції основних режимних елементів добової діяльності дівчат і юнаків;
- визначення чітких та адекватних вимогам сьогодення критеріїв прогностичної оцінки професійної придатності та використання методики визначення психофізіологічної готовності організму учнів і студентів до успішного виконання професійної діяльності.